	Комунальний заклад **«КРИВОРІЗЬКИЙ ФАХОВИЙ МЕДИЧНИЙ КОЛЕДЖ»** **Дніпропетровської обласної ради** **СИЛАБУС**
Освітній компонент	**Профілактика внутрішньо лікарняних інфекцій**
Освітньо-професійна програма	Медико-профілактична справа
Освітньо-професійний ступінь	Фаховий молодший бакалавр
Спеціальність	223 МЕДСЕСТРИНСТВО
Галузь знань	22 Охорона здоров'я
Статус освітнього компонента	Вибіркова
Форма навчання	Очна (денна)
Рік навчання / семестр	БЗСО: третій рік ,V семестр
Кількість кредитів ECTS/обсяг	3 кредити ЄКТС Кредитів – 3 Усього годин – 90 Лекції – 8 Практичні заняття – 20 Самостійна робота – 62
Викладач	Афонасова Тетяна Миколаївна
E-mail	t.afonasova@krmedkol.com
Консультації	За графіком упродовж навчального року
Анотація до курсу	освітній компонент «Профілактика внутрішньолікарняних інфекцій» за ОПП «Медико-профілактична справа» поглиблює підготовку з профілактики інфекцій, пов'язаних із наданням медичної допомоги (ІПНМД). Курс охоплює оцінювання інфекційних ризиків, гігієну рук, використання ЗІЗ, поводження з медичними відходами, клінінг і репроцесинг медичних виробів. Практична підготовка спрямована на спостереження за дотриманням заходів інфекційного контролю, документування результатів та обґрунтування коригувальних заходів у межах професійної компетентності.
Мета та завдання курсу	формування у здобувачів освіти спеціальності 223 Медсестринство за ОПП «Медико-профілактична справа» знань і практичних умінь щодо оцінювання ризиків ІПНМД та участі в організації, виконанні й контролі профілактичних заходів у закладах охорони здоров'я. **Основні завдання**: опанування принципів ППІК і нормативних вимог; відпрацювання стандартних та додаткових заходів інфекційного контролю; оцінювання безпеки поводження з відходами,

	клінінгу та репроцесингу; участь в епідеміологічному спостереженні, веденні документації та навчанні персоналу; формування відповідальності за біологічну безпеку. КОМПЕТЕНТНОСТІ ЗК 4. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях. ЗК 5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК 6. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК 8. Здатність до міжособистісної взаємодії. СК 6. Здатність до роботи в мультидисциплінарній команді при здійсненні професійної діяльності, для ефективного надання допомоги пацієнту протягом життя, з урахуванням усіх його проблем зі здоров'ям. СК 8. Здатність до використання інформаційного простору та сучасних цифрових технологій в професійній медичній діяльності. СК 9. Здатність до використання сукупностей професійних навичок (умінь) при підготовці та проведенні діагностичних досліджень та застосовуванні дезінфікуючих і лікарських засобів у професійній діяльності. СК 13. Здатність до використання професійно профільованих знань, умінь та навичок для здійснення санітарно-гігієнічних і лабораторних досліджень, протиепідемічних та дезінфекційних заходів. СК 14. Здатність до дотримання принципів медичної етики та деонтології. ДСК 1. Здатність до вміння використовувати професійно-профільовані знання для обробки динамічних, кількісних та якісних даних методами медичної статистики. ДСК 2. Здатність до використання здобутих теоретичних знань та практичних навичок для оволодіння методами санітарно-гігієнічних досліджень, умов для гарантування безпеки, охорони здоров'я, навчання, виховання, фізичного, психічного, соціального, духовного та інтелектуального розвитку дітей ДСК 4. Здатність до застосування методів контролю, спостереження, опису, ідентифікації та класифікації об'єктів предмета санітарно-епідеміологічної діяльності. ДСК 4. Здатність до застосування методів контролю, спостереження, опису, ідентифікації та

	класифікації об'єктів предмета санітарно-епідеміологічної діяльності. ДСК 5. Здатність до розпізнавання випадків харчових отруєнь, професійної патології, спалахів інфекційних, паразитарних та особливо небезпечних захворювань, прогнозувати їхні наслідки, проводити епідеміологічне обстеження осередків.
Програмні результати навчання	РН 2. Застосовувати сучасні цифрові та комунікативні технології для пошуку інформації та документування результатів професійної діяльності. РН 3. Застосовувати основні положення законодавства в охороні здоров'я. РН 4. Вести медичну документацію за формами, встановленими нормативно-правовими документами. РН 5. Дотримуватися правил охорони праці та безпеки життєдіяльності. РН 6. Обирати тактику спілкування з пацієнтами та членами їхніх родин, колегами, дотримуючись принципів професійної етики, толерантної та неосудної поведінки при здійсненні професійної діяльності, з урахуванням соціальних, культурних, гендерних та релігійних відмінностей. РН 7. Застосовувати паліативну компетентність при роботі з пацієнтами, їх оточенням, медичними та соціальними працівниками під час здійснення професійної діяльності. РН 8. Вживати заходи спрямовані на створення безпечного лікарняного середовища та дотримання лікувально-охоронного режиму, в інтересах збереження власного здоров'я та зміцнення здоров'я пацієнта. РН 9. Розпізнавати й інтерпретувати ознаки здоров'я і його змін, хвороби чи інвалідності (оцінка/діагноз), обмежень можливості повноцінної життєдіяльності та визначати проблеми пацієнтів при різних захворюваннях і станах. РН 10. Вміти проводити підготовку пацієнта до лабораторних, інструментальних та інших досліджень, здійснювати забір біологічного матеріалу та проб, скеровувати до лабораторії. РН 11. Застосовувати лікарські препарати та медикаменти при здійсненні професійної діяльності. РН 12. Виконувати медичні маніпуляції та процедури відповідно до фахових протоколів, алгоритмів, включаючи надання послуг з первинної медичної допомоги в складі команди первинної медичної допомоги РН 13. Надавати екстрену та невідкладну долікарську медичну допомогу.

	РН 15. Надавати консультативну допомогу та здійснювати навчання населення щодо здорового способу життя, наслідків нездорового способу життя, важливості збільшення фізичної активності та здорового харчування, вакцинації; забезпечувати реабілітацію реконвалесцентів та диспансеризацію пацієнтів. РН 16. Вживати заходи, спрямовані на специфічну та неспецифічну профілактику захворювань. РН 17. Вживати протиепідемічні заходи в осередку інфекційних та особливо небезпечних захворювань при здійсненні професійної діяльності. РН 18. Дотримуватися правил ефективної взаємодії в команді для надання якісної медичної допомоги різним категоріям населення. РН 19. Здійснювати взаємозалежні професійні функції з метою забезпечення якісної медичної допомоги населенню.

Зміст курсу

ТЕМИ ЛЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ
ТА САМОСТІЙНИХ РОБІТ

№ з/п	Тема	Кількість годин			
		Лекції	Сам. роб.		
1	Організація інфекційного контролю в закладі охорони здоров'я. Складові адміністративного контролю з ПІІК (профілактика інфекцій, інфекційний контроль)	2			
	Основи законодавства України про охорону здоров'я: основні джерела та значення		2		
	Стандартні заходи захисту: Гігієна медичного персоналу. Гігієна рук. Засоби індивідуального захисту		4		
	Заходи захисту засновані на недопущенні зараження інфекційним агентом: контактні, крапельні, повітряні.		4		
	Основні правила створення стандартних операційних процедур.		2		
	Мультимодальна стратегія удосконалення інфекційної безпеки		2		
	Порядок проведення екстреної постконтактної профілактики ВІЛ- інфекції у медичних працівників при виконанні професійних зобов'язань		4		
2	Медичні відходи	2			

	Фактори потенційної небезпеки медичних відходів.		4		
	Стандартні заходи захисту: безпека при виконанні ін'єкцій та профілактика травматизму голками		4		
	Стандартні заходи захисту: використання чистої і безпечної білизни		4		
3	Безпечне середовище ЗОЗ. Медичний клінінг – менеджмент та технології . Основи репроцесингу медичних виробів	2			
	Антисептики: види, застосування та механізм дії. Дезінфектанти: види, застосування та механізм дії		2		
	Резистентність мікроорганізмів до дезінфекційних засобів та фактори, що на неї впливають.		2		
	Основи дезінсекції. Правила, види, методи дезінсекції. Основи дератизації. Правила, види, методи дератизації.		2		
	Інженерний компонент: вентиляція, ультрафіолетове бактерицидне випромінювання.		4		
	Класифікація медичних виробів		2		
	Правила та методи транспортування виробів медичного призначення (ВМП). Правила та методи пакування виробів медичного призначення (ВМП).		4		
	Контроль якості стерилізації.		2		
4	ІПНМД (інфекції, пов'язані з наданням медичної допомоги)	2			
	Основні мікробіологічні та епідеміологічні аспекти інфекційного контролю.		2		
	КАІК (Катетер-асоційовані інфекції кровотоку)		2		
	КАІСШ (Катетер-асоційовані інфекції сечовивідних шляхів)		2		
	ВАП (Вентилятор-асоційована пневмонія)		2		
	ІОХВ (Інфекції області хірургічного втручання)		2		
	Епідеміологічний нагляд за ІПНМД		4		
	Разом	8	62		

ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Тема	Години	

01	Організація профілактики інфекцій та інфекційного контролю в ЗОЗ. Оцінювання інфекційних ризиків. Гігієна рук і ЗІЗ.	4	
02	Безпечне поводження з медичними відходами та білизною. Профілактика травм гострими інструментами. Дії після професійного контакту.	4	
03	Контроль безпеки середовища ЗОЗ. Медичний клінінг та інженерні заходи. Оцінювання за чек-листами	4	
04	Репроцесинг медичних виробів. Послідовність етапів і контроль якості очищення, дезінфекції та стерилізації.	4	
05	Епідеміологічне спостереження за ІПНМД. Аналіз навчальних даних, документування та коригувальні заходи. Підсумкове заняття.	4	
	Разом:	20 год	

Пререквізити	ОК7 «Анатомія та фізіологія людини»; ОК11 «Медсестринський догляд за пацієнтами з основами маніпуляційної техніки»; попередньо опановані розділи ОК16 «Мікробіологія, вірусологія та імунологія».
Кореквізити	ОК16 «Мікробіологія, вірусологія та імунологія»; ОК17 «Інфектологія та інфекційний контроль».
Постреквізити	Подальше вивчення ОК17 «Інфектологія та інфекційний контроль»; ОК18 «Епідеміологія з медичною паразитологією»; ОК29 «Переддипломна практика».
Методи навчання	Інтерактивні лекції; демонстрація алгоритмів; симуляційні тренінги; розв’язання ситуаційних завдань; робота в малих групах; аналіз навчальних даних епідеміологічного спостереження; оцінювання за чек-листами; розроблення фрагментів стандартних операційних процедур; самостійне опрацювання рекомендованих джерел і навчальних курсів; зворотний зв’язок у Google Classroom.
Методи контролю	Усне та письмове опитування, тестування, ситуаційні задачі, демонстрація практичних навичок, перевірка заповнених чек-листів і навчальної документації, аналіз даних спостереження. Самоконтроль здійснюється за алгоритмами та критеріями, наданими викладачем.
Види контролю	Поточний контроль - на практичних заняттях; тематичний - після завершення тематичних блоків; підсумковий - залік із теоретичним і практичним компонентами. Самостійна робота оцінюється через завдання, пов’язані з відповідними темами. Форми та строки контролю повідомляються на початку курсу.

Перелік практичних навичок та умінь

1. Демонструвати миття рук та гігієнічну антисептику рук за навчальним алгоритмом.
2. Обирати ЗІЗ відповідно до навчальної ситуації та демонструвати безпечне надягання і зняття.

3. Визначати показання до стандартних і додаткових заходів інфекційного контролю.
4. Оцінювати дотримання гігієни рук за чек-листом спостереження.
5. Виявляти порушення безпечного поводження з гострими інструментами у ситуаційних завданнях.
6. Демонструвати сортування медичних відходів на навчальних матеріалах.
7. Оцінювати поводження з білизною та розмежування чистих і забруднених потоків.
8. Відтворювати алгоритм дій після професійного контакту з біологічним матеріалом і оформлювати навчальне повідомлення.
9. Розраховувати кількість засобу для приготування робочого розчину за наданою інструкцією виробника.
10. Оцінювати маркування, умови зберігання та застосування робочих розчинів.
11. Складати чек-лист оцінювання прибирання приміщення.
12. Визначати порушення послідовності репроцесингу медичних виробів.
13. Інтерпретувати навчальні результати контролю очищення та стерилізації.
14. Оцінювати цілісність пакування й умови зберігання стерильних виробів.
15. Заповнювати навчальну документацію з дезінфекції та стерилізації.
16. Визначати чинники ризику катетер-асоційованих інфекцій, вентилятор-асоційованої пневмонії та інфекцій ділянки хірургічного втручання у кейсах.
17. Обчислювати прості показники спостереження за ІПНМД за наданими знеособленими даними та визначеними знаменниками.
18. Узагальнювати результати спостереження в таблиці та формулювати висновок.
19. Пропонувати коригувальні заходи за результатами навчального аудиту.
20. Готувати коротке навчальне повідомлення для персоналу з питань інфекційної безпеки..

Перелік питань до підсумкового контролю

1. Поняття інфекційної безпеки в системі охорони здоров’я. Мета, завдання та принципи інфекційного контролю.
2. Поняття «інфекції, пов’язані з наданням медичної допомоги (ІПНМД)».
3. Основні причини виникнення ІПНМД. Класифікація ІПНМД за шляхами передачі.
4. Механізм розвитку епідемічного процесу (джерело – механізм – сприйнятливий організм).
5. Епідеміологічне значення умовно-патогенних мікроорганізмів.
6. Резистентність мікроорганізмів до антибіотиків і дезінфектантів.
7. Поняття про ендогенні та екзогенні інфекції. Поняття «носійство» та його роль у поширенні ІПНМД.
8. Адміністративний контроль системи ПІК: складові, функції, документи.
9. Роль керівника ЗОЗ у забезпеченні інфекційної безпеки.
10. Відділ з інфекційного контролю: склад, завдання, повноваження.
11. Епідеміологічний нагляд у ЗОЗ: види, етапи, форми обліку.
12. Моніторинг та оцінка ефективності заходів інфекційного контролю.
13. Навчання і підготовка персоналу з питань інфекційної безпеки. Внутрішній аудит та самооцінювання стану інфекційного контролю.
14. Стандартні запобіжні заходи: визначення, мета, основні складові.
15. Гігієна рук: значення, показання до миття та антисептики.
16. Засоби індивідуального захисту: види, правила використання, зняття. Інструменти бар’єрного захисту в медичних маніпуляціях.
17. Обробка біологічних матеріалів: правила, безпечні контейнери, транспортування.
18. Контактні запобіжні заходи: показання, ізоляція, правила догляду.
19. Краплинні та повітряні запобіжні заходи: принципи реалізації.
20. Поняття «безпечне середовище ЗОЗ».
21. Класифікація приміщень за рівнем мікробного ризику.
22. Медичний клінінг: поняття, етапи, технології.

23. Види прибирання (профілактичне, поточне, заключне) та їх послідовність. Дезінфекційні засоби: класифікація, вибір, вимоги до застосування.
24. Правила приготування робочих розчинів деззасобів.
25. Контроль якості дезінфекційних робіт.
26. Організація знезараження повітря у приміщеннях.
27. Репроцесинг медичних виробів: поняття, етапи.
28. Передстерилізаційне очищення: мета, методи, контроль. Робота мийно-дезінфекційного обладнання (МДО): правила експлуатації.
29. Методи стерилізації (фізичні, хімічні) та їх показання. Види стерилізаційного контролю (фізичний, хімічний, біологічний). Вимоги до умов зберігання стерильних виробів.
30. Біологічні ризики для медичних працівників. Класифікація аварійних ситуацій у медичній практиці.
31. Постконтактна профілактика ВІЛ-інфекції. Профілактика інфікування гепатитом В і С у медичних працівників. Засоби колективного захисту від біологічних факторів.
32. Визначення медичних відходів. Вимоги до поводження з медичними відходами. Безпечне транспортування медичних відходів усередині ЗОЗ. Наслідки порушення правил поводження з відходами для персоналу та довкілля.
33. Профілактика катетер-асоційованих інфекцій кровотоку.
34. Профілактика інфекцій сечовивідних шляхів при катетеризації.
35. Профілактика пневмонії, асоційованої з ШВЛ.
36. Профілактика інфекцій області хірургічного втручання.
37. Поняття «культура безпеки пацієнта». Поведінкові та етичні аспекти забезпечення інфекційної безпеки “Формування культури безпеки”.

Політика курсу

Здобувачі фахової передвищої освіти систематично беруть участь у заняттях і виконують самостійну роботу. Відпрацювання пропусків здійснюється за графіком і відповідно до внутрішніх документів Коледжу.

Усі контрольні завдання виконуються самостійно. Дозволені джерела й цифрові інструменти визначає викладач для конкретного завдання. Порушення академічної доброчесності розглядаються відповідно до внутрішніх положень Коледжу із забезпеченням установленої процедури.

Практичні навички відпрацьовуються переважно в навчальних і симуляційних умовах. Обов’язкові медичний одяг, належна гігієна рук, використання ЗІЗ відповідно до ризику та дотримання вимог охорони праці й біологічної безпеки.

Робота з реальними зразками або на клінічній базі допускається лише за передбачених програмою умов, під наглядом відповідального працівника. Для навчальних кейсів використовуються знеособлені дані.

Взаємодія ґрунтується на повазі, професійній етиці та конфіденційності. Консультації проводяться за графіком та через визначені викладачем канали зв’язку.

Політика оцінювання

Оцінювання здійснюється об’єктивно, прозоро та відповідно до результатів навчання. Підсумковий контроль залік.

Оцінювання практичних завдань:

Під час оцінювання враховуються правильність і послідовність дій, самостійність виконання, дотримання вимог інфекційної безпеки, правильність документування та обґрунтованість висновків. Ці критерії застосовуються до демонстрації гігієни рук і використання ЗІЗ, роботи з навчальними матеріалами, заповнення чек-листів, аналізу інфекційних ризиків та розв’язання ситуаційних завдань.

Грубе порушення інфекційної безпеки, є підставою для припинення виконання завдання та оцінки «2». Після додаткового відпрацювання здобувач повторно демонструє навичку в установленому Коледжем порядку.

Підсумковий контроль

Підсумковий контроль проводиться у формі заліку. Для його отримання здобувач має виконати передбачені програмою завдання, відпрацювати пропущені практичні заняття та продемонструвати теоретичні знання і практичні вміння на рівні не нижче «задовільно». Порядок формування й оформлення підсумкового результату визначається положенням про оцінювання в Коледжі.

Критерії оцінювання за 4-бальною шкалою

Оцінка	Теоретичні знання	Практичні вміння
«5» відмінно	Здобувач повно й правильно пояснює навчальний матеріал, обґрунтовує вибір заходів профілактики інфекцій, самостійно розв'язує ситуаційні завдання.	Самостійно, послідовно та правильно виконує практичне завдання. Дотримується вимог інфекційної безпеки, правильно оформлює результати й формулює висновок.
«4» добре	Здобувач правильно відтворює основний матеріал, допускає окремі неточності, які виправляє самостійно.	Виконує завдання самостійно, допускає незначні помилки, які виправляє без допомоги викладача. Помилки не порушують вимог інфекційної безпеки.
«3» задовільно	Здобувач володіє основними поняттями, але відповідає неповно. Пояснює вибір профілактичних заходів і розв'язує ситуаційні завдання за допомогою навідних запитань.	Виконує завдання з підказками викладача, допускає помилки в послідовності дій або оформленні результатів. Після пояснення виправляє їх і досягає мети завдання.
«2» незадовільно	Здобувач не розуміє основних понять, допускає суттєві помилки та не може розв'язати ситуаційне завдання навіть із допомогою викладача.	Не виконує завдання або не досягає його мети після допомоги викладача. Допускає грубі порушення інфекційної безпеки.

Інформаційні ресурси

ОСНОВНА

1.Внутрішньолікарняні інфекції та інфекційний контроль : навч. по-сіб. / К.В. Юрко, В.М. Козько, г.О. Соломенник. - К. : ВСВ «Медицина», 2020. - 296 с.

ДОДАТКОВА

1.Клінічне медсестринство в інфектології : навч. посіб. / В.І. Бельдій, У. П. Весклярова, Т.В. Покровська, Л.Г. Вовк та ін. - К. : ВС "Медицина", 2022. - 264 с.

https://courses.phc.org.ua/dashboard

https://www.who.int/